

คู่มือการปฏิบัติงาน

๑. ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
๒. ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัย
๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ

ผู้รับผิดชอบ : นายสิงหนาท คงทรัพย์
ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

คำนำ

คู่มือการดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน, คู่มือการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัย และการตรวจสอบพิจารณาวินัย, คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์, คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์, คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆของรัฐนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติสำหรับสำหรับกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีส่วนทำให้คู่มือนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

นายสิงหนาท คงทรัพย์ ผู้รวบรวม/เรียบเรียง/ผู้พิมพ์

สารบัญ

	หน้า
คู่มือการดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน	๑
คู่มือการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัย	๘
คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์	๑๗
คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์	๒๑
คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่	๒๕
คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆ ของรัฐ	๓๕

คู่มือการปฏิบัติงาน

ชื่อ นายสิงหนาท คงทรัพย์ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่ม กฎหมายและคดี หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

๑. ชื่องาน

ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ กระบวนการขั้นตอนต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

ความหมายของการสืบสวน

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๑) “การสืบสวน” หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

การสืบสวนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๕ วรรคห้า กำหนดไว้ว่า “เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวหรือเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าการสืบสวนไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที” ทั้งนี้ การดำเนินการสืบสวนยังไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัย

การสืบสวนเป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่จะมีการดำเนินการทางวินัย ถ้าการสืบสวนพบว่าไม่เป็นความจริงหรือไม่ มีข้อเท็จจริงดังที่กล่าวหา ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งยุติเรื่อง หรือถ้าสืบสวนแล้วกรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหามีการกระทำความผิดวินัย และการกระทำดังกล่าวเข้าองค์ประกอบความผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป ถ้ามูลกรณีขึ้นไปในทางวินัยร้ายแรงก็ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมูลกรณีชี้ว่าเป็นความผิดวินัยแต่ไม่ร้ายแรง ก็ต้องดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง โดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง เพราะการดำเนินการทางวินัยย่อมมีผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือขวัญกำลังใจของผู้ถูกดำเนินการ ยิ่งถ้ามีการลงโทษทางวินัยย่อมกระทบต่อสถานภาพของผู้นั้นเป็นอย่างมาก อาจมีการอุทธรณ์หรือมีการฟ้องร้องเป็นคดีปกครอง ถ้าหากว่ากระบวนการสืบสวนดำเนินการอย่างมีระบบ รัดกุม ก็จะไม่เกิดผลดีต่อทางราชการ และต่อคุณธรรมและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด การสืบสวนเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องรีบดำเนินการ เมื่อมีการร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวหาหรือมีเหตุสงสัยของผู้บังคับบัญชาเองว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน หรือมีการร้องเรียน โดยไม่ปรากฏตัวผู้ร้องเรียน เป็นต้น เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องหาข้อเท็จจริง

การสืบสวนข้อเท็จจริง

เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๕ วรรค ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม “...เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐานให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าการกรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่าการกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที...”

จึงสรุปได้ว่า การสืบสวน คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือสงสัยว่าข้าราชการอาจกระทำความผิดวินัยว่า กรณีมีมูลน่าเชื่อหรือเป็นความจริงหรือไม่ เพียงใด การสืบสวนเป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่จะมีการดำเนินการทางวินัย ถ้าการสืบสวนพบว่าไม่เป็นความจริงหรือไม่มีข้อเท็จจริงดังที่กล่าวหา ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งยุติเรื่อง หรือถ้าสืบสวนแล้วกรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหา มีการกระทำความผิดวินัย และการกระทำดังกล่าวเข้าองค์ประกอบความผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป

๔. คำจำกัดความ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิธีการสืบสวน ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดแนวทางปฏิบัติ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้ อาจดำเนินการโดยวิธีการอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของเรื่องที่จะทำการสืบสวนว่า ควรจะใช้วิธีการใด จึงเหมาะสมที่จะให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น ๆ ผู้บังคับบัญชาอาจดำเนินการสืบสวนเอง หรือให้ผู้อื่นดำเนินการสืบสวน หรืออาจส่งประเด็นไปให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เช่น สถานศึกษาช่วยสืบสวนก็ได้ อีกทั้งในเรื่องระยะเวลาของการสืบสวนข้อเท็จจริงควรนำหลักการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาปรับใช้ การสืบสวนอาจกระทำได้โดยทางลับและโดยเปิดเผยหรือการสืบสวนเป็นทางการ ดังนี้

๑. การสืบสวนโดยทางลับ ได้แก่ การสืบสวนโดยมิให้ผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดรู้ตัว โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสม เช่น เข้าไปพูดคุยโดยปกติธรรมดา หวานล้อมให้เขาพูดในประเด็นที่ต้องการทราบ หรือทำที่เป็นเข้าไปศึกษาถึงวิธีการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงาน และขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยที่เขาไม่ทันรู้ตัว หรือจะมอบหมายให้บุคคลใดเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์เพื่อที่จะทราบถึงความเคลื่อนไหวหรือข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ว่ามีแนวโน้มพอที่จะเชื่อได้ว่าใครเป็นผู้กระทำผิด หรือเขาผู้นั้นได้กระทำผิดจริงหรือไม่ เพราะอาจเป็นการร้องเรียนกลั่นแกล้งกัน เช่น ร้องเรียนว่าครูมีความสัมพันธ์ทางชู้สาว ถ้าหากแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนอาจเป็นเรื่องเสียหายต่อชื่อเสียง กำลังใจของผู้ถูกร้องเรียน

๒. การสืบสวนโดยเปิดเผยหรือการสืบสวนเป็นทางการ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นทางการ ผู้ถูกร้องเรียน ผู้ถูกสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา มีโอกาสได้ทราบข้อกล่าวหาหรือทราบเรื่องหรือทราบประเด็นถูกกล่าวหา กระบวนการสืบสวนอาจจะให้ผู้ถูกร้องเรียน ผู้ถูกสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง ใช้ในกรณีที่ปรากฏมีผู้ร้องเรียนและมีหลักฐานพอเชื่อได้ว่ามีมูลความจริง เช่น มีการร้องเรียนเบิกถอนเงินค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนไปจากธนาคารเพื่อซื้อรถยนต์ส่วนตัว มิได้ใช้เพื่อการเรียนการสอน โดยปรากฏหลักฐานทางการเงินและการพัสดุว่าไม่ถูกต้อง เป็นต้น ก็จะต้องมีการสืบสวนเป็นทางการต่อไป

เทคนิคการสืบสวน หมายถึง ศิลปะ หรือกลยุทธ์ของผู้บังคับบัญชา หรือผู้ได้รับมอบหมายที่จะใช้วิธีการต่าง ๆ ในการเตรียมการการสอบปากคำพยานบุคคล และการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในข้อกล่าวหาหรือข้อสงสัย หรือสำหรับพิสูจน์ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องสงสัยว่ากรณีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงประการใด หากเห็นว่ากรณีมีมูลก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป กรณีใดจะสมควรสืบสวนโดยทางลับหรือโดยเปิดเผย ย่อมขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะสืบสวนความร้ายแรงแห่งกรณี ตลอดจนความเสียหายหรือเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ในกรณีมีผู้ร้องเรียนกล่าวหาโดยอ้างพยานหลักฐานแน่ชัดจะใช้วิธีการสืบสวนโดยเปิดเผยก็ได้ แต่หากเป็นกรณีที่สงสัยว่าจะมีการกระทำผิดหรือมีผู้ร้องเรียนโดยกล่าวหาลอย ๆ หากจะดำเนินการสืบสวนโดยเปิดเผยอาจเป็นการเอิกเกริก ถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำผิดจะทำให้เขาเสียชื่อเสียง หรือถ้าหากเขากระทำผิดจริง จะเป็นทางให้ผู้กระทำผิดไหวตัวหรือรู้ตัว อาจจะมีการดำเนินการสืบสวนโดยวิธีลับ มิให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานรู้ตัวหรือเตรียมการล่วงหน้าได้หรือถ้าหากสืบสวนแล้วปรากฏว่าไม่เป็นความจริงตามข้อกล่าวหาที่จะได้ไม่เสียชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าวหา

บุคคลที่จะทำหน้าที่สืบสวนที่ดี ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ มีความรู้เฉพาะเรื่องที่จะสืบสวนและเรื่องทั่วไป มีความเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบดี รู้หลักจิตวิทยา สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้บุคคลที่น่านับถือ มีความสามารถในการปรับตัว มีความกล้าหาญ อดทน เพียรพยายาม รอบคอบ มีความคิดริเริ่มดี วางตนเป็นกลาง และมีใจเป็นธรรม ตลอดจนมีประสบการณ์อย่างกว้างขวาง เช่น จะสืบสวนเกี่ยวกับการทุจริตเรื่องเงิน ต้องมีผู้เชี่ยวชาญเรื่องการเงิน การบัญชี การพัสดุ เป็นผู้ร่วมสืบสวนอยู่ด้วย

การเตรียมการสืบสวน ศึกษาเรื่อง และวางแผน เตรียมสอบปากคำพยานบุคคล รวบรวมพยานเอกสาร พยานวัตถุ

การตั้งเรื่องกล่าวหา คือ การตั้งเรื่องราวการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีการกล่าวหา ร้องเรียนว่ากระทำ ความผิดเท่านั้น ยังไม่ระบุกรณีความผิดวินัยหรือฐานความผิดวินัย

การสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำพยาน ต้องคำนึงถึงสถานที่ที่เหมาะสม เช่น เป็นสถานที่ซึ่งมีบุคคลไม่พลุกพล่าน เงียบพอที่จะมีสมาธิ ไม่มีคนอื่นอยู่เพราะพยานอาจไม่กล้าให้ถ้อยคำต่อหน้าคนบางคน หรือให้ถ้อยคำที่จะเอาใจ คนบางคน การเลือกสถานที่อาจเลือกห้องผู้อำนวยการโรงเรียน ห้องสมุด เป็นต้น การจัดลำดับพยานบุคคล การเตรียมการล่วงหน้า สร้างบรรยากาศเป็นกันเองเพื่อสร้างความไว้วางใจ คุ่มประเด็น สอบถามให้ตรงประเด็น อาจจะถามนอกประเด็นบ้างแต่ในที่สุดต้องเป็นสิ่งที่ต้องการประเด็น ถ้าไปสืบสวนหลาย คน คนหนึ่งเป็นคนถาม คนหนึ่งกำหนดถ้อยคำที่ต้องจดและให้อีกคนจดถ้อยคำแต่อาจเป็นไปได้ว่าคนที่กำหนด ถ้อยคำที่ต้องจดจะเป็นคนคนเดียวกับคนจดถ้อยคำ ถ้าพบว่าพยานให้การขัดกันต้องซักถามให้ละเอียด อย่าใช้คำถามนำ คือ คำถามที่ต้องการคำตอบจากผู้ถูกถามว่าใช่หรือไม่ใช่เท่านั้น และใช้คำถามที่เข้าใจง่าย ๆ

ลักษณะของพยานที่ผู้สืบสวนต้องคำนึงถึงให้มาก คือ พยานไม่รู้เห็นเหตุการณ์ แต่พยายามที่จะบอกรู้เห็น พยานประเภทแค้นเคือง พยานขี้เหล้า พยานช่างพูด พยานเท็จเหล่านี้ต้องสังเกตให้ดี ซักถามให้ละเอียด กลับไปกลับมา ถ้าเป็นพยานเท็จ จะพูดเรื่องเดียวกันไม่เหมือนกัน เป็นต้น

การถามเพื่อเอาความจริงจากผู้ถูกกล่าวหา ไม่ต้องมุ่งหวังจะได้ความจริง เพราะมีกระบวนการที่จะพิสูจน์ความจริงในการสอบสวนอยู่แล้ว เพราะบางครั้งอาจไม่ใช่ผู้ถูกกล่าวหาก็ได้ เขาอาจถูกใส่ร้าย ต้องทำให้เป็นกลางต้องพยายามหาพยานอื่นมาประกอบ

ในกรณีการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก (อายุไม่เกิน ๑๘ ปีในวันที่ให้ถ้อยคำ) รวมทั้งผู้มีปัญหาในการสื่อสาร ให้นำกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๘ มาใช้โดยอนุโลมกล่าวคือในการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก ให้สอบสวนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและให้มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบสวนปากคำนั้นด้วย หากผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งข้อรังเกียจข้าราชการครูดังกล่าวข้างต้นให้เปลี่ยนตัวบุคคลนั้น ในกรณีผู้เสียหายหรือพยานเป็นคนหูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ หรือมีความพิการทางกาย หรือไม่เข้าใจภาษาไทยและจำเป็นต้องใช้ล่าม ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดหาล่ามที่เป็นกลาง และเชื่อถือได้ให้แก่บุคคลดังกล่าว

การร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์

กรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามหนังสือร้องเรียนกล่าวโทษที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวโทษ ต้องปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖/ว ๒๑๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ดังนี้ ข้อ ๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้งตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

ขั้นตอนในการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง

๑. วิเคราะห์หนังสือร้องเรียน/กล่าวหา พิจารณาว่าจะดำเนินการสืบสวนโดยทางลับหรือเปิดเผย
๒. บันทึกเสนอให้ความเห็นว่าจะสืบสวนโดยทางลับหรือโดยเปิดเผย
๓. กรณีสืบสวนโดยทางลับ (ไม่มีมูลเสนอยุติเรื่อง , มีมูลเสนอดำเนินการทางวินัยร้ายแรง / ไม่ร้ายแรง ระดับความร้ายแรง / ไม่ร้ายแรง ปรากฏตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
๔. กรณีสืบสวนโดยเปิดเผย ดังนี้

๔.๑ ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง มาตรา ๙๕ วรรค ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงที่ได้รับแต่งตั้ง ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง

๔.๓ การรายงานผลการสืบสวน คณะกรรมการต้องนัดประชุมหรือสรุปรายงานการสืบสวน โดยต้องนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่ เมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานดังกล่าวแล้ว ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูล หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดทางวินัยก็เสนอให้ยุติเรื่อง หากมีมูลเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง หรือมีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็เสนอผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสืบสวนพิจารณา เพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไป

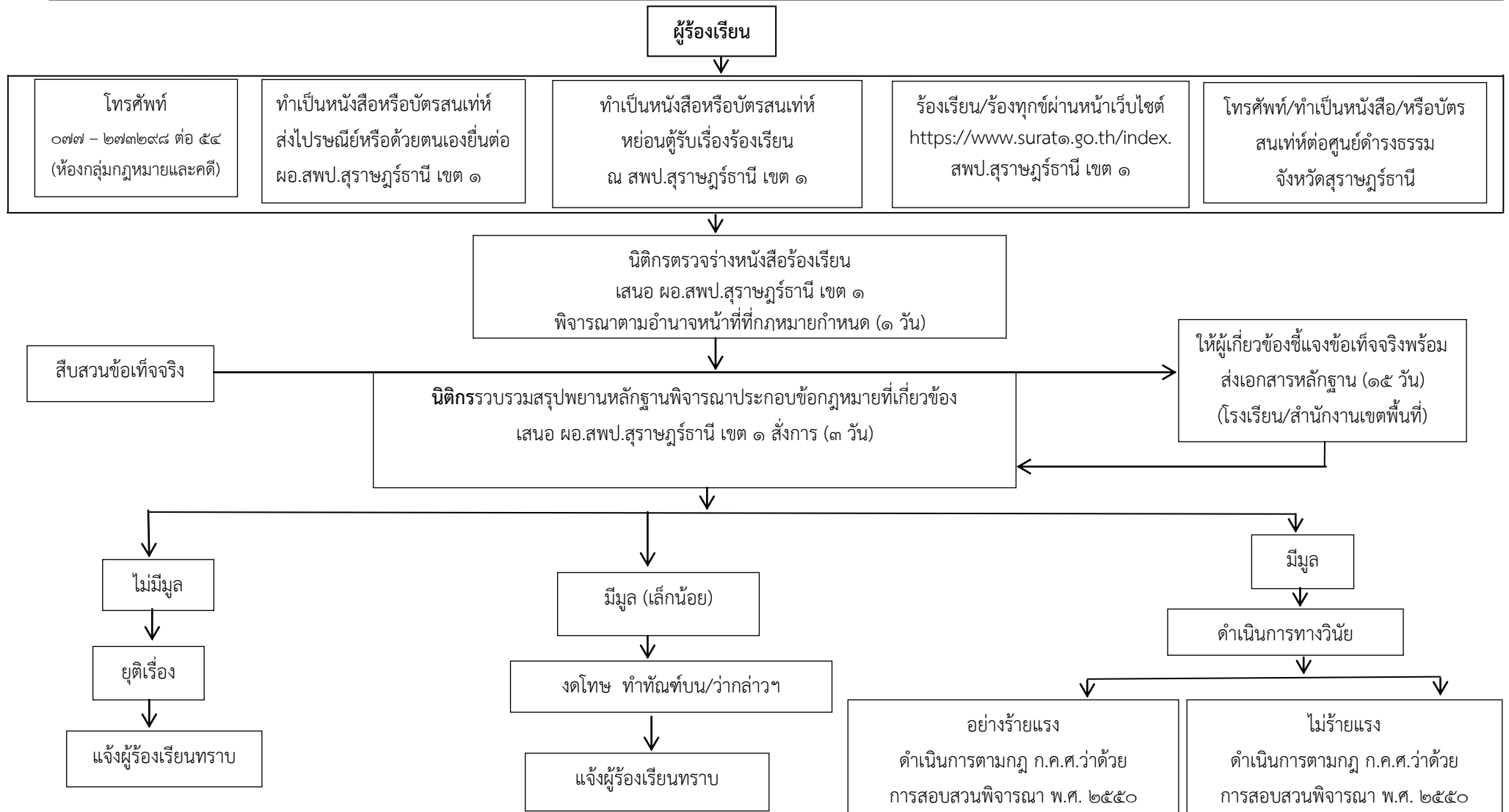
โดยจัดทำเอกสาร ดังนี้

- ๔.๓.๑ สรุปรายงานการสืบสวน จำนวน ๓ ชุด
- ๔.๓.๒ รวบรวมพยานเอกสารหลักฐานทั้งหมดที่ได้มาตามทางการสืบสวน
- ๔.๓.๓ ทำบัญชีส่งเอกสาร
- ๔.๓.๔ บันทึกการประชุมคณะกรรมการสืบสวน

๔.๓.๕ บันทึกข้อความหรือหนังสือราชการภายนอกเรียนถึงผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สืบสวนเพื่อส่งรายงานการสืบสวนพร้อมเอกสารหลักฐาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

ขั้นตอน/กระบวนการร้องเรียน, การร้องทุกข์ (มาตรา ๙๕ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไข

๗. แบบฟอร์ม

-

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๙๕ วรรคห้า พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑. ชื่องาน

ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัย

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัย เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ กระบวนการ ขั้นตอนต่างๆเกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัยตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

การสอบสวน เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการทางวินัยที่จะต้องดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดเป็นการแสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อทราบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ต่างๆ พิสูจน์เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาเพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม และเพื่อพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยจริงหรือไม่ ถ้าผิดจริงก็จะได้ลงโทษซึ่งเป็นระบบไต่สวนโดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักและคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

๔. คำจำกัดความ

-

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การดำเนินการทางวินัยมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑. วินัยไม่ร้ายแรง ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเป็นไปตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๔๘ วรรคแรก ดังนี้

๑.๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้บังคับบัญชาครูทุกคนและบุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๒) ในโรงเรียน (ตามมาตรา ๒๗) จึงมีอำนาจสอบสวนได้ทุกตำแหน่ง / ทุกวิทยฐานะ

๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาครูทุกคนและบุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๑), (๒) ทั้งในโรงเรียนและในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงมีอำนาจสอบสวนได้ทุกตำแหน่ง / ทุกวิทยฐานะ (ตามมาตรา ๒๔)

๒. วินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นไปตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๔๘ วรรคสอง ดังนี้

๒.๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีอำนาจสอบสวนครูผู้ช่วย / ครู บุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๒) ในโรงเรียน (ตามมาตรา ๕๓ (๔))

๒.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสอบสวนรองผู้อำนวยการโรงเรียน/ ผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ข (๕) / ศึกษานิเทศก์ / บุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๒)ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะชำนาญการ,ชำนาญการพิเศษ,เชี่ยวชาญ (หมายความถึงครูและบุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) (ตามมาตรา ๕๓ (๓) แก้ไขฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒.๓ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจสอบสวนรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกวิทยฐานะ/ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกวิทยฐานะ(ตามมาตรา ๑๐ (๒) แก้ไขฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑)

อนึ่ง ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง เช่นนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง (ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหก) ปัจจุบัน ได้มีคำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ในข้อ ๑๓ ได้โอนอำนาจในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงในข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ ข้างต้น ไปให้ศึกษาธิการจังหวัด

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน ปรากฏในกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. อย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วยประธาน ๑ คน /กรรมการ ๑ คน /กรรมการและเลขานุการ ๑ คน (จะให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ แต่ไม่มีอำนาจลงมติ เพราะฐานไม่เท่า)

๒. เป็นข้าราชการประจำ สังกัดใดก็ได้แต่ต้องขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดเป็นหนังสือ

๓. ประธานต้องดำรงตำแหน่ง / วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

๔. นิติกร หรือ ผู้มีปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องระบุ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นคำสั่งสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง / หรืออย่างร้ายแรง

๒. ชื่อ / ตำแหน่ง / วิทยฐานะของคณะกรรมการสอบสวน

๓. ชื่อ / ตำแหน่ง / วิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

๔. เรื่องที่ถูกกล่าวหา

การตั้งเรื่องกล่าวหา เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายและผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓

ข้อกล่าวหา คือ การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยซึ่งมิใช่กรณีกระทำผิดจึงไม่ต้องระบุเลขมาตราเนื่องจากการระบุเลขมาตราว่าเป็นความผิดนั้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนและผู้มีอำนาจพิจารณาโทษและลงโทษ

เทคนิคการสืบสวน / การสอบสวน

๑. กำหนดประเด็น

๒. จัดระบบหรือวางแผนการทำงาน

๓. พิเคราะห์พยานหลักฐาน ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย

จรรยาบรรณของผู้สืบสวน / ผู้สอบสวน

๑. เคารพต่อหลักสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
๒. แสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายไม่บิดเบือน
๓. อำนวยความยุติธรรม โดยยึดหลักฟังความสองฝ่ายอย่างเสมอภาค
๔. รักษาความลับ
๕. ให้ความสำคัญและคุ้มครองพยาน
๖. สำนึกในวิชาชีพโดยไม่อคติ ไม่แสวงหาประโยชน์แก่ตนหรือผู้อื่น รู้จักวางตนให้เหมาะสม

คุณธรรม ๔ ประการ ของผู้สืบสวน / สอบสวน

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. ดำรงตนตามครองธรรม
๓. ยึดมั่นและทำในสิ่งที่ถูกต้อง
๔. รักษาชื่อเสียง

ลักษณะที่ดีของผู้สืบสวน / สอบสวน

๑. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ
๒. มีความรู้ และใฝ่รู้
๓. มีความพากเพียรพยายาม
๔. มีความตรงต่อเวลา
๕. มีความกล้าหาญในการตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้อง
๖. มีปฏิภาณ ไหวพริบ ช่างสังเกต

เทคนิคในการสอบปากคำพยานบุคคล

๑. ควรเลือกสถานที่เฉพาะให้เป็นความลับ
๒. แนะนำตนเอง
๓. เริ่มต้นสนทนา สังเกตอารมณ์ของผู้ถูกกล่าว / แสดงความเป็นมิตร / มีความเห็นอกเห็นใจ (ในกรณีเล่นบทอ่อน) ทำให้ผู้ถูกกล่าวหวาดวิตกกังวล / แสดงท่าทางเอาจริงเอาจังขึงขัง (ในกรณีเล่นบทแข็ง)
๔. ตั้งคำถาม เป็นผู้นำในการสนทนา / ทบทวน / เชื่อมโยงในเรื่องที่เกี่ยวข้อง / อย่าคาดคั้น / อย่าใช้คำถามลักษณะเชิงชวนให้ความจำคลาดเคลื่อน / อย่าถามเพื่อให้ตอบว่า ใช่ หรือไม่ใช่
๕. การบันทึก

- ให้พยานเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องจนจบ และซักถามจนเข้าใจแล้วจึงเริ่มบันทึกลำดับเรื่องเป็นร้อยแก้ว โดยมีลักษณะถามตอบอยู่ในตัวว่า ใครทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำทำไม ทำอย่างไร ผลเป็นอย่างไร

- การจดบันทึกต้องให้ตรงกับประเด็นที่กำหนด
- ต้องบันทึกทุกปากที่เกี่ยวข้องแม้จะมีข้อเท็จจริงเหมือนกัน
- ระบุ วัน เดือน ปี เวลา สถานที่ โทรศัพท์ บ้านเลขที่ ทะเบียนรถให้ชัดเจน
- พยานที่ให้การว่าไม่รู้ ไม่เห็น นึกไม่ออก จำไม่ได้ จะต้องบันทึกลงไปอย่าข้าม
- พยานให้การพาดพิงถึงใคร จะต้องตามไปสอบปากคำให้สิ้นกระแสความ

- บันทึกด้วยลายมือกรรมการคนใดคนหนึ่ง หากเขียนผิดให้ขีดเส้นทับคำผิดแล้วเซ็นชื่อผู้บันทึก และพยานกำกับไว้ทุกที่
 - เมื่อบันทึกเสร็จแล้วต้องอ่านให้ฟัง หรือให้พยานอ่านเองก่อนลงลายมือชื่อต่อหน้าพร้อมกันทุกคน
๖. การสอบปากคำพยานเด็ก คือ บุคคลที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ในวันที่สอบปากคำจะต้องอนุญาตหรือจัดให้มีบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู หรือนักจิตวิทยาเข้ารับฟังการสอบปากคำด้วยและให้ลงลายมือชื่อร่วมในบันทึก (ป.ค.๑๔)

ข้อคำนึง

๑. ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การอย่างไรก็ได้ (ไม่ผิด) และมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมรับฟังการสอบสวนได้ (ฟังอย่างเดียว) แต่จะซักถามหรือตอบแทนไม่ได้
๒. ส่วนพยานบุคคล จะต้องให้การเป็นจริง หากให้การเท็จมีความผิดตามกฎหมายฐานให้ความเท็จต่อเจ้าพนักงาน เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา แต่พยานไม่มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมฟังการสอบสวน
๓. พยานเอกสาร เป็นพยานที่มีน้ำหนักเชื่อถือมากที่สุด
๔. พยานเดี่ยว เป็นพยานที่มีน้ำหนักเชื่อถือน้อยที่สุด
๕. พยานที่เป็นพยานแวดล้อม ใช้เป็นพยานหลักฐานในกรณีผู้สาวที่มีน้ำหนักรับฟังได้ เนื่องจากสภาพข้อกล่าวหา พยานประจักษ์ พยานเอกสารหายากอยู่แล้ว

ลำดับขั้นตอนการสอบสวน ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีอย่างร้ายแรง

ขั้นตอนที่ ๑

- ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งสอบสวน (สว.๑)
- ประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแนวทางการสอบสวน ตามข้อ ๑๖ พิจารณาเรื่องที่กล่าวหา โดยกำหนดประเด็นในการซักถาม จัดทำบันทึกประจำวัน
- แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (สว.๒) ตามข้อ ๒๐ พร้อมแจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ถ้ารับสารภาพให้ยุติการสอบสวน ถ้าปฏิเสธให้ดำเนินการต่อไป
- ใช้เวลา ๑๕ วันนับแต่วันที่ประธานรับทราบ

ขั้นตอนที่ ๒

- สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาให้ได้ทั้งหมด (พยานของฝ่ายกล่าวหา)
- ประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดที่สนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด มาตราใด แล้วสรุปแจ้งผู้ถูกกล่าวหา (สว.๓)
- ใช้เวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๓

- แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (แจ้ง สว.๓)
- แจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ทราบสิทธิในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาทั้งเป็นหนังสือหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนได้

- ใช้เวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจตามขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๔

- สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาให้ได้ทั้งหมด (พยานของฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา)

- ใช้เวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจตามขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๕

- ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายทั้งหมดเพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรง ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หรือเป็นเรื่องหย่อนความสามารถตามมาตรา ๑๑ หรือเป็นกรณีมีมลทินหรือมัวหมอง ตามมาตรา ๑๑๒

- จัดทำรายงานการสอบสวน (สว.๖) ตามข้อ ๓๙ พร้อมลงลายมือชื่อของคณะกรรมการสอบสวน

- เสนอสำนวนการสอบสวน (สว.๖) พร้อมเอกสารหลักฐานทั้งหมดต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

- ใช้เวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจตามขั้นตอนที่ ๔

หมายเหตุ :

๑. รวมระยะเวลาการสอบสวน ๑๘๐ วัน

๒. สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็นในแต่ละขั้นตอนครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน โดยประธานกรรมการต้องบันทึกรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้ง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งอนุญาตขยายออกไปได้ แต่ต้องรวมระยะเวลาไม่เกิน ๒๔๐ วัน

๓. หากยังไม่แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งเพื่อรายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณามีมติให้เร่งรัดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามเหตุผลและความจำเป็น

ลำดับขั้นตอนการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีไม่ร้ายแรง

ให้นำขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาที่กำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง หากไม่สามารถให้แล้วเสร็จได้ ขอยกขยายเวลาได้ไม่เกิน ๓๐ วัน รวมระยะเวลาทั้งหมด ๑๒๐ วัน โดยให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกรายงานเหตุและขอยกขยายเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้ง

หลักการพิจารณาความผิด มี ๒ หลัก ได้แก่

๑. **หลักนิติธรรม** คือ การกระทำใดจะเป็นความผิดวินัยต้องมีกฎหมายบัญญัติให้และการกระทำใดเป็นความผิดวินัยกรณีใดจะต้องเข้าองค์ประกอบของความผิดนั้นด้วย เช่น

กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบ คือ

- ต้องมีหน้าที่

- มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

- เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้

“มีหน้าที่” ตามกฎหมายและพหุัตินัยด้วย เช่น ครูพละเก็บเงินค่าชุดกีฬาแล้วเอาไปใช้ถือว่า มีหน้าที่พหุัตินัย

“ประโยชน์” คือ ทรัพย์สินและมีใช้ทรัพย์สิน เช่น การบริการ การช่วยเหลือ การให้ความสะดวก รวดเร็ว อนุญาต อนุมัติ

“สมควรได้” คือ มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. **หลักมโนธรรม** คือ การพิจารณาความผิดไม่ควรคำนึงถึงแต่ความถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย

หลักการพิจารณากำหนดโทษ มี ๔ หลัก คือ

๑. **หลักนิติธรรม** คือ คำนึงถึงระดับโทษตามกฎหมายกำหนด เช่น

- กรณีวินัยอย่างร้ายแรง ระดับโทษ ได้แก่ ปลดออก/ ไล่ออก (ถ้ามีเหตุผลหย่อนโทษ ต้องลดหย่อน ได้ไม่ต่ำกว่าปลดออก)

- กรณีวินัยไม่ร้ายแรง ระดับโทษ ได้ แก่ ภาคทัณฑ์ / ตัดเงินเดือน / ลดเงินเดือน (ถ้ามีเหตุผลหย่อนโทษ จะนำมาประกอบการพิจารณาก็ได้

- กรณีความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุจูงใจได้แก่ ทำทัณฑ์บน / ว่ากล่าวตักเตือน (พฤติการณ์ที่มีสาเหตุจูงใจ คือ กระทำความผิดครั้งแรก ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน และเรื่องเล็กน้อย)

๒. **หลักมโนธรรม** คือ การกำหนดโทษให้เหมาะสมตามควรแก่กรณี เช่น ความผิดร้ายแรงที่ต้องลงโทษร้ายแรง ถ้าความผิดไม่ร้ายแรงก็ต้องลงโทษไม่ร้ายแรง

๓. **หลักความเป็นธรรม** คือ ต้องพิจารณากำหนดโทษเสมอกันไม่มีการยกเว้น กระทำผิดอย่างเดียวกัน ควรต้องลงโทษเท่ากัน เว้นแต่พฤติการณ์แห่งการกระทำไม่เหมือนกัน

๔. **หลักนโยบายของทางราชการ** คือ การทำนโยบายการปราบปรามกวดขันในการกระทำความผิดวินัยต่าง ๆ มาเป็นหลักใช้ดุลพินิจกำหนดโทษ เช่น เรื่องชู้สาว เรื่องยาเสพติด เรื่องทุจริต เรื่องละเมิดสิทธิเด็ก เป็นต้น **การลงโทษ** เป็นมาตรการหนึ่งในการรักษาวินัย เพื่อเป็นการปราบปรามมิให้กระทำความผิดวินัยซึ่งเป็นผลดีในแง่ให้เกิดความกลัว ไม่กล้ากระทำความผิด ทั้งนี้เพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย / รักษามาตรฐานความประพฤติ / จูงใจให้ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น และเพื่อรักษาชื่อเสียงของราชการรวมถึงความเชื่อมั่นของประชาชน ที่มีต่อองค์กร ซึ่งผู้บังคับบัญชาต้องใช้ควบคู่กับมาตรการป้องกันเสริมสร้างที่เป็นการรักษาวินัยเชิงบวก

ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายและมีกฎหมายให้อำนาจไว้ กล่าวคือ แม้ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายก็จริงแต่กฎหมายมิได้ให้อำนาจไว้ก็จะลงโทษไม่ได้ เช่น รองปลัดกระทรวง / รองเลขาธิการ / รองอธิบดี / รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / รองผู้อำนวยการโรงเรียน แม้จะเป็นผู้บังคับบัญชาแต่กฎหมายมิได้ให้อำนาจไว้ เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ หรือเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

การลงโทษต้องเป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

๑. ผู้อำนวยการโรงเรียน มีอำนาจลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ๒% หรือ ๔ % เป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน

๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ,ศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจลงโทษข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ๒% หรือ ๔ % เป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน ลดเงินเดือน ๒% หรือ ๔ %

ส่วนกรณีวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องนำเสนอที่ประชุม อ.ก.ศ.จ. และ กศจ. พิจารณาตามลำดับ เพื่อมีมติ ก่อนออกคำสั่งโทษ

การออกคำสั่งลงโทษ เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษวินัยข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีหลักการสำคัญว่า ห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่เข้าข้อยกเว้น เช่น ถูกสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เช่นนี้ให้ลงโทษย้อนหลังได้ (เป็นไปตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)

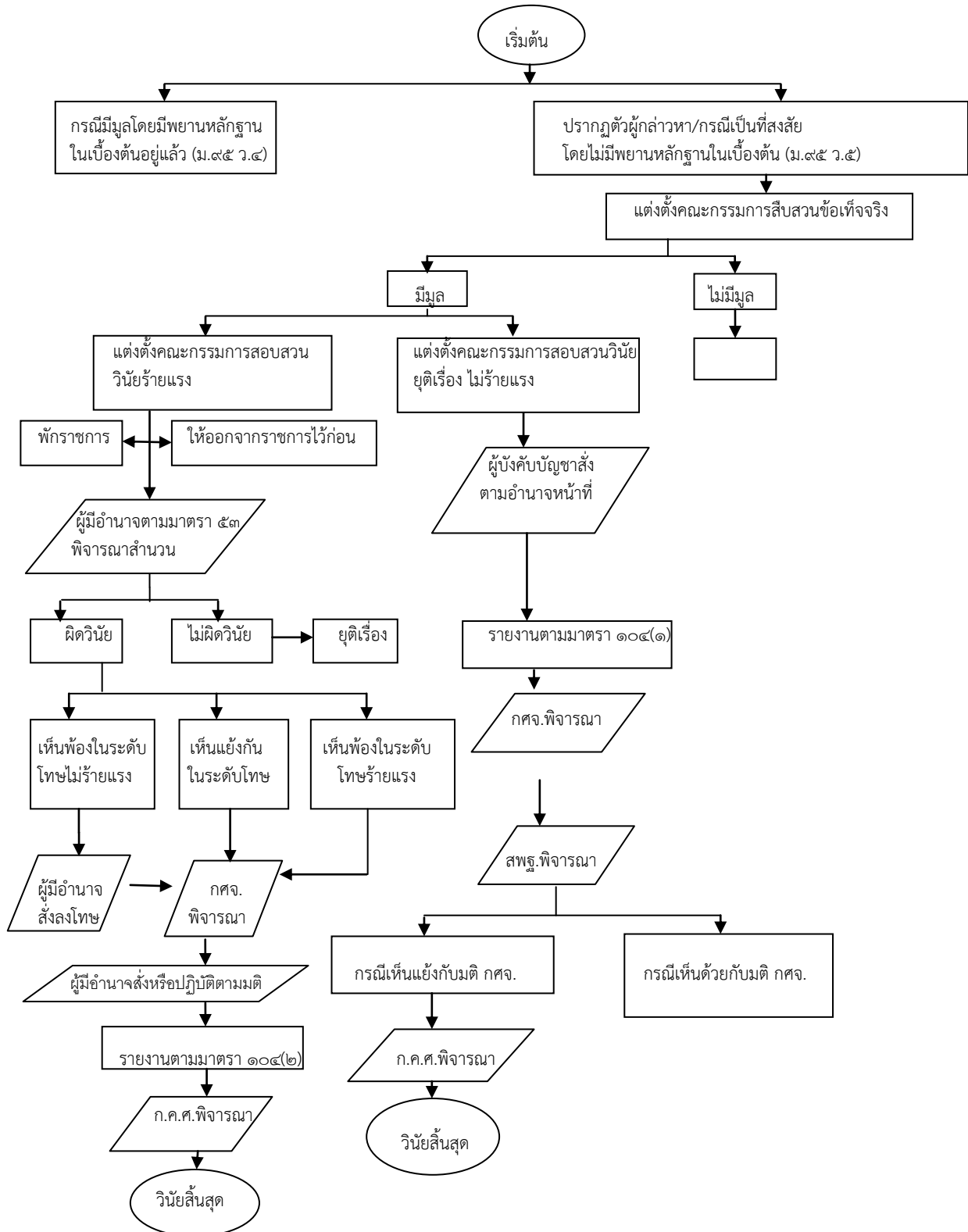
การรายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อกระบวนการสอบสวนแล้วเสร็จและมีคำสั่งลงโทษ หรือไม่มีการลงโทษ คือยุติเรื่องแล้วแต่กรณี ขั้นตอนต่อไปที่จะต้องทำก็คือ การรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔๐ (๓) โดยการรวบรวมเอกสารพยานหลักฐานทั้งหมด มีดังนี้

๑. วินัยไม่ร้ายแรง ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องพิจารณาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน แล้วเสนอที่ประชุม อ.ก.ศ.จ. และ กศจ. เพื่อมีมติแล้วรายงาน สพฐ. หาก สพฐ.เห็นด้วย ถือว่าวินัยสิ้นสุด แต่หากไม่เห็นด้วยให้ สพฐ. รายงาน ก.ค.ศ.พิจารณาต่อไป

๒. วินัยอย่างร้ายแรง ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องพิจารณาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน แล้วเสนอที่ประชุม อ.ก.ศ.จ. และ กศจ. มีมติอย่างไรให้ปฏิบัติตามมติภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันมีมติแล้วรายงาน ก.ค.ศ.พิจารณาต่อไป

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจสอบพิจารณาวินัย

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๗.๑ แบบ สว.๑ (แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/ร้ายแรง)
- ๗.๒ แบบ สว.๒ (บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๓)
- ๗.๓ แบบ สว.๓ (บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานฯ ตามข้อ ๒๔)
- ๗.๔ แบบ สว.๔ (บันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา)
- ๗.๕ แบบ สว.๕ (บันทึกถ้อยคำพยานฝ่ายผู้กล่าวหา/ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา)
- ๗.๖ แบบ สว.๖ (รายงานการสอบสวน)
- ๗.๗ แบบ พอค.๑ (ให้พักราชการ)
- ๗.๘ แบบ พอค.๒ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)
- ๗.๙ แบบ พอค.๓ (ให้กลับโดยไม่มีความผิด)
- ๗.๑๐ แบบ พอค.๔ (ให้กลับโดยมีความผิด)
- ๗.๑๑ แบบฟอร์มอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๘.๒ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๘.๓ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙
- ๘.๔ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๘.๕ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๘.๖ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๘.๗ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๘.๘ กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา
- ๘.๙ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- ๘.๑๐ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือเวียนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. ชื่องาน

ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมตั้งแต่การรับเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม การอุทธรณ์และการร้องทุกข์กล่าวถึงเฉพาะในส่วนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เท่านั้น ไม่ได้หมายความรวมไปถึงการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ที่ใช้ระเบียบกฎหมายแยกต่างหากคนละส่วนกัน

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

๔.๒ กศจ. หมายถึง คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เกิดขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ ๖

๔.๓ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หมายถึง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การอุทธรณ์

๑. รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่ถูกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา ลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน

๒. ตรวจสอบพิจารณาหนังสืออุทธรณ์ว่าเข้าข่ายที่จะรับไว้พิจารณา ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๕๐ หรือไม่ เช่น อุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือไม่ ผู้ถูกลงโทษอุทธรณ์คำสั่งเพื่อตนเองหรือมีผู้อื่นอุทธรณ์คำสั่งแทน ฯลฯ

๓. เสนอรายงานการอุทธรณ์ให้ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี พิจารณา

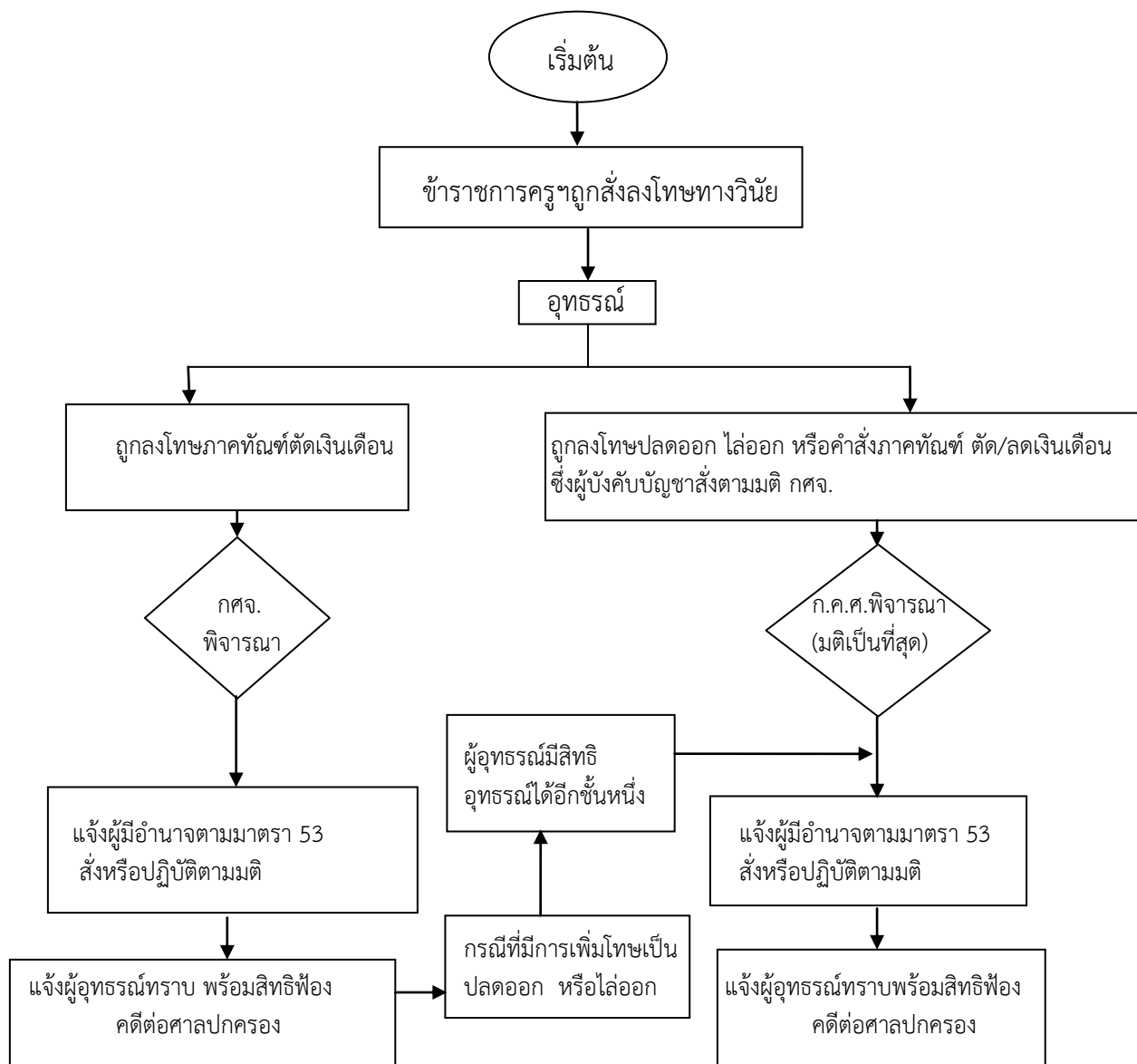
๓.๑ ถ้าผู้อื่นอุทธรณ์แทนผู้ถูกลงโทษ หรืออุทธรณ์นั้นไม่ได้ทำเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อของผู้ถูกลงโทษหรือไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ตามข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๙ แห่งกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๕๐ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีมติไม่รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นไว้พิจารณา กรณีนี้ให้แจ้งมติดังกล่าวพร้อมสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

๓.๒ กรณีอุทธรณ์ถูกต้องและรับเรื่องไว้พิจารณานั้น ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะพิจารณามีมติตามข้อ ๑๔ แห่งกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อมีมติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติแล้ว ก็ให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบซึ่งผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นกรณีมีการเพิ่มโทษเป็นโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เช่นนี้แล้วผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ได้อีกชั้นหนึ่ง

๓.๓ กรณีมีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือกรณีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติของ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดจะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ และให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น กรณีนี้ให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบพร้อมสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วย

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน
การอุทธรณ์

๗. แบบฟอร์ม

-

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

- เพิ่มเติม
- ๘.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๘.๒ กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
 - ๘.๓ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือเวียนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. ชื่องาน

ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ ตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมตั้งแต่การรับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม

การร้องทุกข์ กล่าวถึงเฉพาะในส่วนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เท่านั้น ไม่ได้หมายความรวมถึงการร้องทุกข์ของพนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ที่ใช้ระเบียบกฎหมายแยกต่างหากคนละส่วนกัน

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

๔.๒ กศจ. หมายถึง คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เกิดขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ ๖

๔.๓ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หมายถึง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การร้องทุกข์

๑. รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

๒. ตรวจสอบพิจารณาหนังสือร้องทุกข์ว่าเข้าข่ายที่จะรับเรื่องไว้พิจารณาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ เช่น ร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งหรือไม่ร้องทุกข์เพื่อตนเองหรือร้องทุกข์แทนผู้อื่น ฯลฯ

๓. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีหนังสือแจ้งพร้อมส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว เพื่อที่ผู้บังคับบัญชานั้นจะได้ส่งเอกสารหลักฐานพร้อมคำชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาของศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

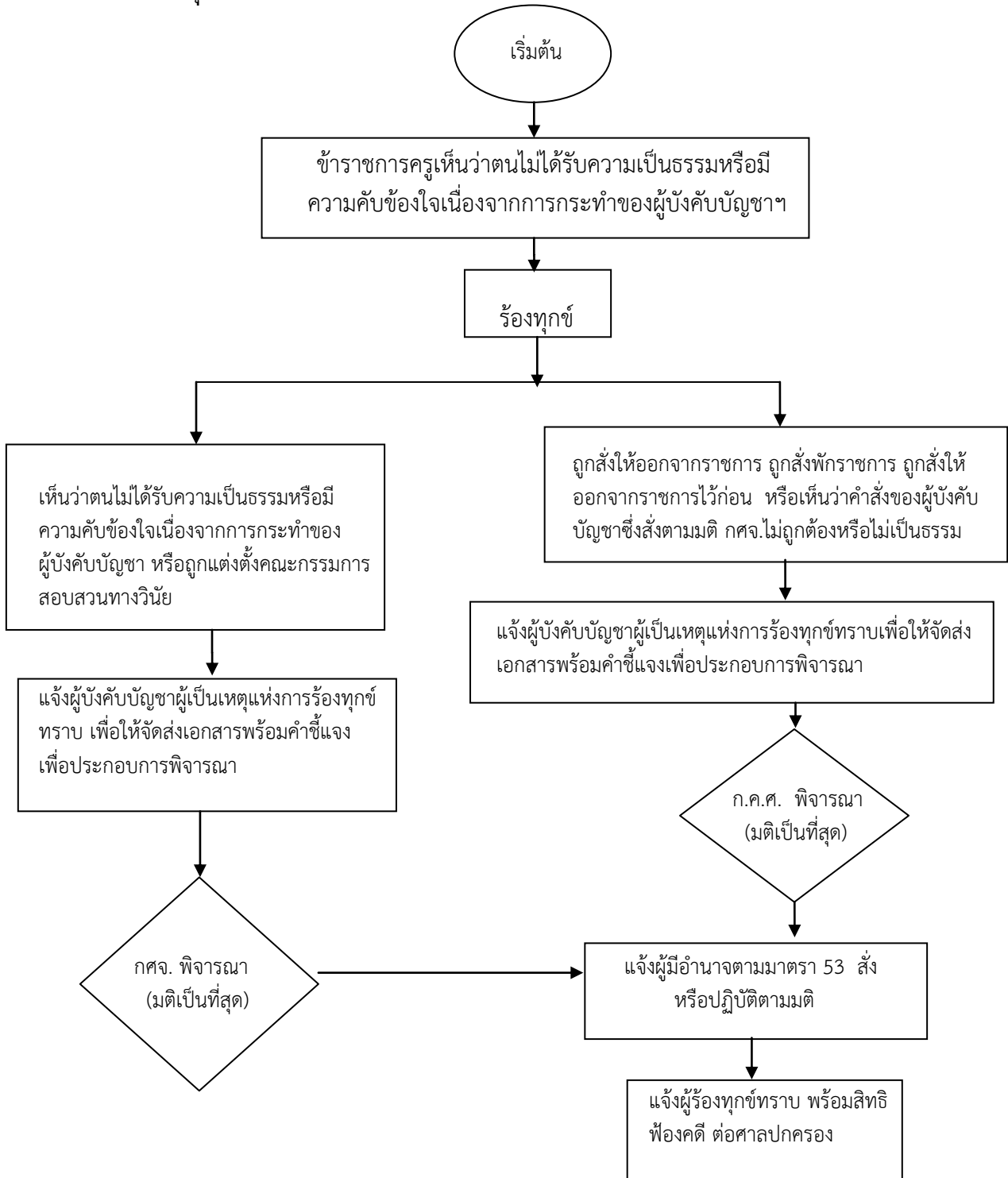
๔. เสนอรายงานการร้องทุกข์ให้ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี พิจารณา

๔.๑ ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่ได้ทำเป็นหนังสือยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือมีผู้ร้องทุกข์แทน ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และข้อ ๗ แห่งกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๑ ให้มีมติไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา จากนั้นมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว

๔.๒ ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ถูกต้อง ให้มีมติตามข้อ ๑๔ แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๑ เมื่อมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมตินั้นแล้ว ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือพร้อมสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองโดยเร็ว

๔.๓ กรณีมีผู้ร้องทุกข์เพราะเหตุถูกสั่งให้ออกจากราชการ ถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือเห็นว่าคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้เสนอ ก.ค.ศ.พิจารณาตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับ กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๑ เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และเมื่อสั่งหรือปฏิบัติตามมตินั้นแล้ว ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือพร้อมสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยเร็ว

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน การร้องทุกข์

๗. แบบฟอร์ม

-

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือเวียนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. ชื่องาน

ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

ละเมิด คือ การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ รวมถึงทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด

ละเมิดจึงมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ดังนี้

๑. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
๒. กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย
๓. บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย

ความสำคัญ เนื่องจากได้ยกเลิกระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง เพราะไม่ว่ากรณีใดๆ หากเกิดความเสียหายเจ้าหน้าที่จะถูกฟ้อง และต้องชดใช้เต็มจำนวนแม้ว่าจะเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ไม่ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อเพียงเล็กน้อย ทำให้ข้าราชการขาดขวัญกำลังใจไม่กล้าตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยเกรงว่าจะต้องรับผิดชอบในเรื่องนั้นเป็นการส่วนตัว จึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเจตนารมณ์เยียวยาให้ข้าราชการได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

๔. คำจำกัดความ

-

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดมี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

๑.๑ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ขับรถของทางราชการไปติดต่องานราชการแล้วไปชนรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย กรณีเช่นนี้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในผลแห่งละเมิดนั้นบุคคลภายนอกหรือประชาชนผู้ได้รับความเสียหายสามารถร้องขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แต่จะฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

๑.๒ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว ต่อผู้เสียหาย ในผลแห่งละเมิดของเจ้าหน้าที่มิได้กระทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ (ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐) เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ขับรถส่วนตัวของทางราชการไปทำธุระส่วนตัวโดยมิใช่

การปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ชนกับบุคคลภายนอก ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น จึงไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๑.๓ การไล่เบี้ยเอาแก่เจ้าหน้าที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ถ้าเจ้าหน้าที่กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) กล่าวคือ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำโดยประมาทเลินเล่อไม่ถึงขั้นร้ายแรง หน่วยงานของรัฐไม่สามารถไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ได้ โดยเมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกผู้เสียหายไปแล้วความรับผิดย่อมตกเป็นพับแก่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่หากเป็นกรณีเจ้าหน้าที่กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหน่วยงานของรัฐมีสิทธิไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้

การที่จะพิจารณาว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงแต่ละกรณีไป โดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจะมีลักษณะไปในทางที่บุคคลนั้นได้กระทำไปโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายขึ้น หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยก็คงได้คาดเห็นการอาจเกิดความเสียหายเช่นนั้น

(๒) จำนวนเงินที่เรียกให้ชดใช้หรือไล่เบี้ยพิจารณาจาก

- ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี (มาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เช่น การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท เจ้าหน้าที่ยอมไม่มีเงินเพียงพอที่จะชดใช้เต็มจำนวนของความเสียหายได้อย่างแน่นอน หรือกรณีเจ้าหน้าที่ขับรถชนบุคคลภายนอกต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีเงินเดือนเพียงเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท หากจะให้ชดใช้เงินเต็มจำนวนที่ทางราชการจ่ายไปย่อมต้องมีการพิจารณาจำนวนเงินที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งกระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ

- ความผิดหรือความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม (มาตรา ๘ วรรคสาม) เช่น เจ้าหน้าที่นำรถยนต์ของทางราชการไปปฏิบัติหน้าที่แล้วเกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชน รถยนต์ของบุคคลภายนอก เนื่องจากระบบเบรกของรถราชการไม่ทำงาน อันสืบเนื่องจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐที่ไม่จัดให้มีการบำรุงรถยนต์คันดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติหรือในกรณีระบบการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการบกพร่องทำให้ได้คนที่ไม่มีความเหมาะสมเข้ารับราชการหรือระบบการฝึกงานของหน่วยงานบกพร่องโดยส่งเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ไปปฏิบัติงานในขณะที่ยังมิได้จัดให้มีการฝึกงานอย่างเพียงพอ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องหักส่วนความรับผิดและความบกพร่องดังกล่าวออกด้วย และต้องพิจารณาว่าการละเมิดเกิดจากส่วนใดมากกว่ากัน และควรกำหนดสัดส่วนต่อกันเท่าใด หากความเสียหายที่เกิดขึ้นมีส่วนหนึ่งเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม เมื่อได้หักส่วนความรับผิดดังกล่าวออกจากค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้แล้ว ค่าเสียหายที่เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ

หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมดังกล่าวถือเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ และเป็นพันธกิจของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๓) กรณีละเมิดเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายคน เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น (มาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เจ้าหน้าที่ไม่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น กรณีผู้ได้บังคับบัญชากระทำการทุจริตนำเงินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท แล้วบุคคลนั้นถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือหลบหนีไปทางราชการไม่สามารถเรียกร้องได้บุคคลดังกล่าว รับผิดใช้ค่าเสียหายได้ หากให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทางราชการก็จะไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจเป็นผู้บังคับบัญชาของบุคคลทุจริตดังกล่าวโดยหากมีผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๓ คน ก็ต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งสามคนจนกว่าทางราชการจะได้รับการชดใช้เงินครบ ๙๐๐,๐๐๐ บาท แม้ว่าคนใดคนหนึ่งจะชำระเงินแล้วจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ก็ยังต้องผูกพันรับผิดชอบในเงินส่วนที่เหลืออีก ๖๐๐,๐๐๐ บาท ต่อไป แต่ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดได้ให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจมีส่วนร่วมในการกระทำละเมิด โดยให้ชดใช้แต่เฉพาะในส่วนของตนเองเท่านั้น เช่น ในฐานะผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยอาจต้องรับผิดชอบใช้เพียงอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายเท่านั้นก็หลุดพ้นจากความรับผิด หรือหากอยู่ในฐานะที่ยากแก่การควบคุมดูแลบุคคลดังกล่าวอาจไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายเลย หรือชดใช้ในอัตราน้อยที่สุดก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีไป

๒. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

๒.๑ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้นำบทบัญญัติ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘) ดังนี้

(๑) ต้องรับผิดเมื่อกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(๒) ต้องรับผิดตามสัดส่วนแห่งการกระทำ

(๓) กรณีการกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนแต่ละคนต้องรับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน

๒.๒ ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

(๑) ต้องรับผิดเมื่อกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ

(๒) ต้องรับผิดเต็มจำนวนความเสียหาย

(๓) กรณีการกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนให้ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอย่างลูกหนี้ร่วม

๓. การใช้สิทธิเรียกร้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๓.๑ การร้องขอให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับคำร้องจากบุคคลภายนอก กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือไม่

(๒) หากผลปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้กำหนดค่าเสียหายและแจ้งให้แก่ผู้เสียหายที่ยื่นคำร้อง

(๓) หากหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของตนไม่ต้องรับผิดชอบก็ให้ยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

(๔) หากผู้เสียหายไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐให้มีสิทธิฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน

๓.๒ การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้เงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงิน

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่ไม่ชำระเงินภายในเวลาที่กำหนด หน่วยงานของรัฐมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๓.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถชดใช้เงินได้ในคราวเดียว (มาตรา ๑๓) ให้เจ้าหน้าที่ผ่อนชำระเงินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยให้พิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมและต้องมีใบกรณีที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และเป็นกรณีที่ขอผ่อนชำระเต็มจำนวนที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งดอกเบี้ยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่)

๔. อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

๔.๑ หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด

อายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๔.๒ กรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบให้สิทธิเรียกร้องนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๔.๓ ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิจะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย (มาตรา ๙)

๔.๔ บุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ภายในกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือภายในกำหนดอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘)

ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แยกเป็น ดังนี้

๑. กรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ รายงานความเสียหายให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๑.๒ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เพื่อสอบสวนให้ได้ความว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ ตามคำสั่ง สพฐ. ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ สังก. ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ซึ่งเป็นกระบวนการแรกที่ต้องดำเนินการ (เบื้องต้น) เมื่อทราบว่าเกิดความเสียหาย (ต่อไปนี้จะใช้คำว่าคณะกรรมการชุด ๑) ในการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดที่ ๑ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการประจำ แต่ถ้ามิเหตุจำเป็น เช่น ไม่มีข้าราชการประจำก็อาจแต่งตั้งลูกจ้างประจำ

ร่วมเป็นกรรมการได้ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน และกำหนดเวลาให้แล้วเสร็จไว้

หน้าที่ของคณะกรรมการชุด ๑ ได้แก่ รวบรวมพยานเอกสาร พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานวัตถุ อื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากอะไร มีสาเหตุใด จำนวนความเสียหายเท่าใด และมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำหรือไม่

เนื่องจากไม่มีระเบียบ กฎหมาย กำหนดแนวทางการสอบไว้จึงควรนำหลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปมาเป็นแนวปฏิบัติ เช่น การสืบสวนข้อเท็จจริง หรือการสอบสวนวินัยเฉพาะในสาระสำคัญ เช่น การสอบและบันทึกปากคำพยานบุคคล การประชุมคณะกรรมการชุด ๑ เพื่อพิจารณามีมติในประเด็นต่างๆ ต้องครบองค์ประชุมหรือมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการที่ไม่เห็นด้วยให้ทำความเห็นแย้งไว้

เมื่อคณะกรรมการชุด ๑ รวบรวมพยานเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพียงพอแล้ว ให้ทำรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพร้อมต้นฉบับ ซึ่งในรายงานผลการสอบจะต้องมี ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานสนับสนุนข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและความเห็นของคณะกรรมการในสาระสำคัญ ดังนี้ ความเสียหายเกิดจากสาเหตุใด ประเมินค่าความเสียหายเป็นเงินจำนวนเท่าใด และมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ หรือไม่

๑.๓ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานการสอบ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดพร้อมเอกสารหลักฐานที่เป็นต้นฉบับแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ หากเห็นว่าเป็นกรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้ลงความเห็นไว้ท้ายสำนวน แล้วให้รายงานผลพร้อมเอกสารต้นฉบับไป สพฐ. เพื่อ สพฐ. จักได้รายงานไปตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓.๒ หากเห็นว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตาม ข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบคำสั่ง สพฐ. ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (ต่อไปนี้จะใช้คำว่าคณะกรรมการ ชุด ๒)

หน้าที่ของคณะกรรมการชุด ๒ เพื่อสอบหาตัวเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้

กระบวนการดำเนินการของคณะกรรมการชุด ๒ ใช้แนวทางปฏิบัติเดียวกับกระบวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดชุด ๑ แต่ให้มีเพิ่มคือ ต้องให้อีกโอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

การจัดทำรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดชุด ๒ นี้ให้มีสาระสำคัญ ดังนี้ ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานสนับสนุนข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ความเห็นของคณะกรรมการโดยเฉพาะประเด็นผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ ดังนี้

ก. หากเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต้องเรียกให้เจ้าหน้าที่

ชดใช้มีกำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น (มาตรา ๑๐)

ข. หากเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่และเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้แยกพิจารณา ๒ กรณี ดังนี้

- หากเห็นว่ากรกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยประมาทเลินเล่อธรรมดา เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบ
- หากเห็นว่ากรกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดย ความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งต้องเรียกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่กำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น (ตามมาตรา ๑๐)

๑.๓.๓ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงทางละเมิด ชุด ๒ ให้วินิจฉัยสั่งการว่า มีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ มีใครบ้างและเป็นจำนวนเท่าใด แล้วรายงานไปกระทรวงการคลังภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ แต่ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๔๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

- หากความเสียหายที่หน่วยงานของรัฐเข้าเกณฑ์ไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ แต่จะต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดให้ทราบทุกระยะ ๓ เดือน และต้องออกคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มีคำวินิจฉัยโดยแจ้งเหตุผลและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ต้องรับผิดชอบด้วย หากมีการชดใช้หรือไม่ชดใช้ให้รายงาน สพฐ. โดยด่วน

ในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกฟ้องหน่วยงานของรัฐ ให้ดำเนินการโดยพิจารณาแยกเป็น ๒ กรณี คือ

๑. ความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเข้ามาเป็นคู่ความในคดี และขอให้ศาลยกฟ้องหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๗)

๒. ความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้แจ้งพนักงานอัยการแถลงต่อศาลเพื่อให้เจ้าหน้าที่พื้นฐานะการเป็นคู่ความในคดี (มาตรา ๕)

๓. หากหน่วยงานของรัฐ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย (บุคคลธรรมดา) ให้ใช้สิทธิไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว

๒. กรณีเกิดความเสียหายแก่สถานศึกษา ให้นำวิธีดำเนินการกรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาปรับใช้ได้ด้วยกัน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด (กรรมการชุด ๑)

ให้ส่งเอกสารที่เป็นต้นฉบับ ๑ ชุด และสำเนาอีก ๑ ชุด (รับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น) รายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ได้แก่

๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด
๒. รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดพร้อมความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน / ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. รายละเอียดความเสียหายและมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

๔. ภาพถ่ายความเสียหายที่เกิดขึ้น
๕. แผนผังแสดงบริเวณที่เกิดเหตุ
๖. บันทึกการสอบปากคำพยานบุคคลภายนอก ภายในและพยานแวดล้อมต่างๆ

**** สำหรับกรณีดังต่อไปนี้ให้โรงเรียนจัดส่งเอกสาร ข้อเท็จจริงและหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาเพิ่มเติม**

ก. กรณีเกิดการโจรกรรมทรัพย์สิน

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร / ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวรยาม / การตรวจเวรยาม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันทรัพย์สินของทางราชการไม่ให้สูญหาย
๔. สำเนาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน (ตร.)
๕. สำเนาสำนวนการสอบสวนของตำรวจพร้อมความเห็นของตำรวจ
๖. บันทึกการสอบปากคำของผู้อยู่เวรยามว่าได้ปฏิบัติอย่างไร
๗. ประมาณการค่าเสียหายเป็นเงิน

ข. กรณีเกิดอัคคีภัย

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร/ ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวร การตรวจเวร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันการเกิดอัคคีภัย
๔. สำเนารายงานผลการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและความเห็นของพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน หรือวิทยาการ ตลอดจนความเห็นของพนักงานอัยการ
๕. ในกรณีเหตุเกิดจากไฟฟ้าลัดวงจรให้ส่งผลการสอบข้อเท็จจริงว่าก่อนเกิดเหตุหน่วยงานนั้นได้มีการเอาใจใส่ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าและสายไฟฟ้าตลอดจนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง (หลักฐานบันทึกการตรวจเช็คอุปกรณ์ไฟฟ้า)
๖. สภาพข้อเท็จจริงอาคารที่เกิดเหตุตลอดจนอุปกรณ์ไฟฟ้า และสายไฟฟ้า
๗. ผลการสอบข้อเท็จจริง บุคคลดังต่อไปนี้ ผู้ปฏิบัติงานมีหน้าที่เวร / ยาม, บุคคลภายนอก (ถ้ามี) และกรณีแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่ พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ครั้งแรก (ถ้ามี) และกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็น
๘. ประมาณการค่าเสียหายเป็นเงิน

ค. กรณีเกิดภัยธรรมชาติอื่น ๆ เช่น วัตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร / ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวร การตรวจเวร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันทรัพย์สินของทางราชการ กรณีการเกิดวัตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวของหน่วยงาน
๔. รายงานความเสียหายของสถานที่ หรือบริเวณที่อยู่ใกล้เคียง

๕. ประมาณการค่าเสียหายเป็นเงิน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (กรรมการชุด ๒)

ให้ส่งเอกสารที่เป็นต้นฉบับ ๑ ชุด และสำเนาอีก ๑ ชุด (รับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น) และรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่นเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดทุกประการ แต่ให้เพิ่มสาระสำคัญ ดังนี้

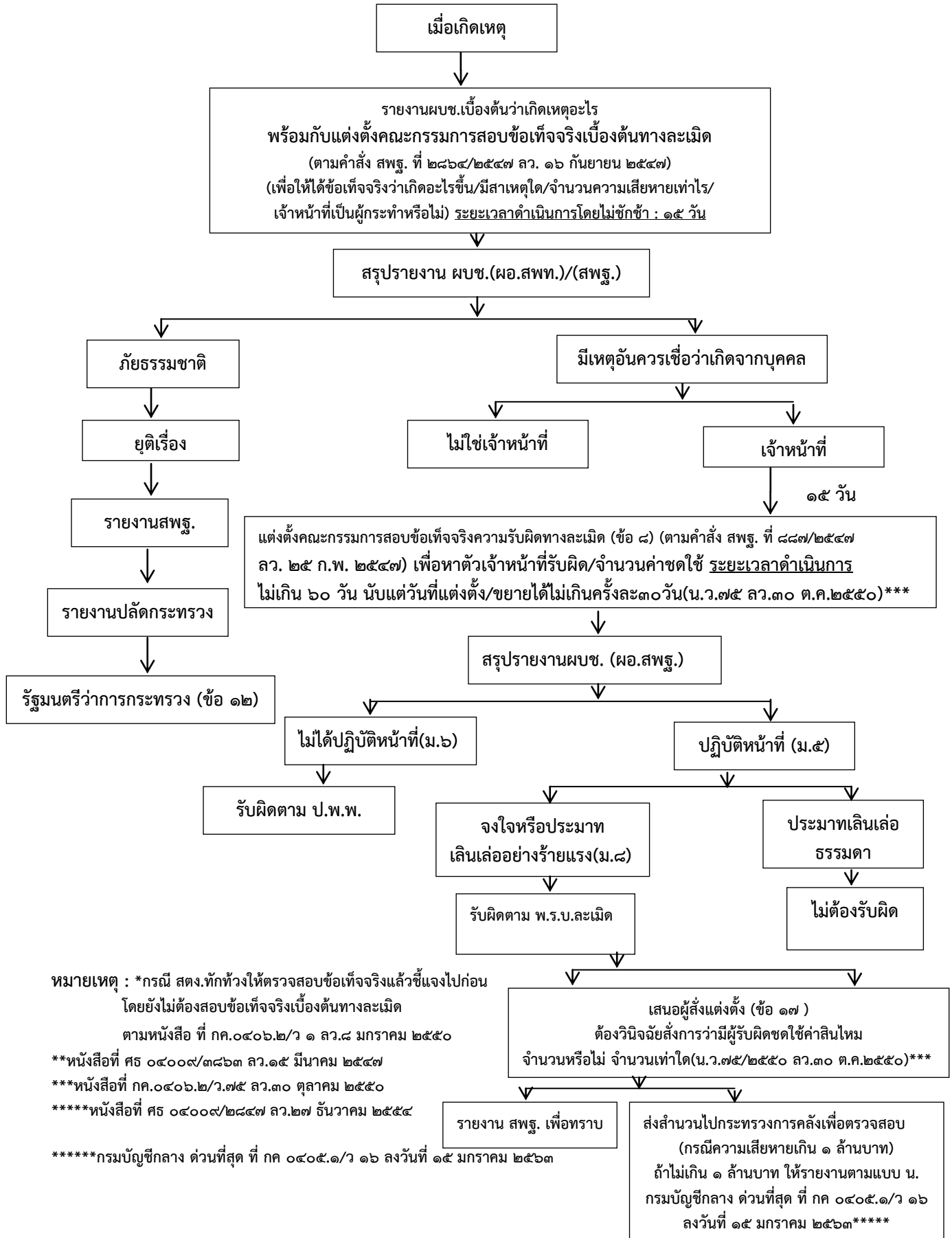
๑. เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

๒. มีผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

๓. ถ้ามี ใครบ้าง

๔. เป็นจำนวนเงินเท่าใด

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

หมายเหตุ : *กรณี สดง.ชักท้วงให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วชี้แจงไปก่อน โดยไม่ต้องสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ตามหนังสือ ที่ กค.๐๔๐๖.๒/ว ๑ ลว.๘ มกราคม ๒๕๕๐

**หนังสือที่ ศธ ๐๔๐๐๗/๓๘๖๓ ลว.๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

***หนังสือที่ กค.๐๔๐๖.๒/ว.๗๕ ลว.๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

****หนังสือที่ ศธ ๐๔๐๐๗/๒๘๔๗ ลว.๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

*****กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๕.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบ ส.๑ – ส.๕

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. คำสั่ง สพฐ. ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ เรื่องมอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗
๔. คำสั่ง สพฐ. ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗
๕. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๕.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. หนังสือ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๘๔๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติขั้นตอนตามการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด
๗. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑ เรื่อง ทหารเรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๘. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
๙. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑. ชื่องาน

ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆ ของรัฐ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆ ของรัฐ เพื่อให้เข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆ ของรัฐ ตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมตั้งแต่การดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีล้มละลาย และคดีปกครอง จนกระทั่งคดีถึงที่สุด และการบังคับคดี หรือการใช้มาตรการบังคับทางปกครองอีกทั้งการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ และการดำเนินการหาตัวผู้ต้องรับผิดทางละเมิดและค่าสินไหมทดแทน

๔. คำจำกัดความ

-

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายแก่หน่วยงานและสถานศึกษา รวมถึงข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ตลอดจนผู้มาขอรับบริการอื่นด้วย

๒. รับเรื่องจากโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง คดีแพ่ง คดีอาญา คดีล้มละลาย และคดีปกครอง (ที่ขอความช่วยเหลือ)

๓. เสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อพิจารณาสั่งการ

๔. รวบรวมพยานหลักฐาน ประสานงาน และมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานอัยการ เพื่อจัดพนักงานอัยการให้ว่าต่างหรือแก้ต่างในคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีล้มละลาย ที่หน่วยงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีหรือถูกฟ้องคดี (คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีนั้น ไม่อาจขอความช่วยเหลือให้แก่ต่างคดีได้) รวมทั้งดำเนินการอื่นตามกระบวนการวิธีพิจารณาคดี จนกระทั่งศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา และรวมไปถึงการอุทธรณ์และฎีกาคำสั่งหรือคำพิพากษาจนกระทั่งคดีถึงที่สุดด้วย

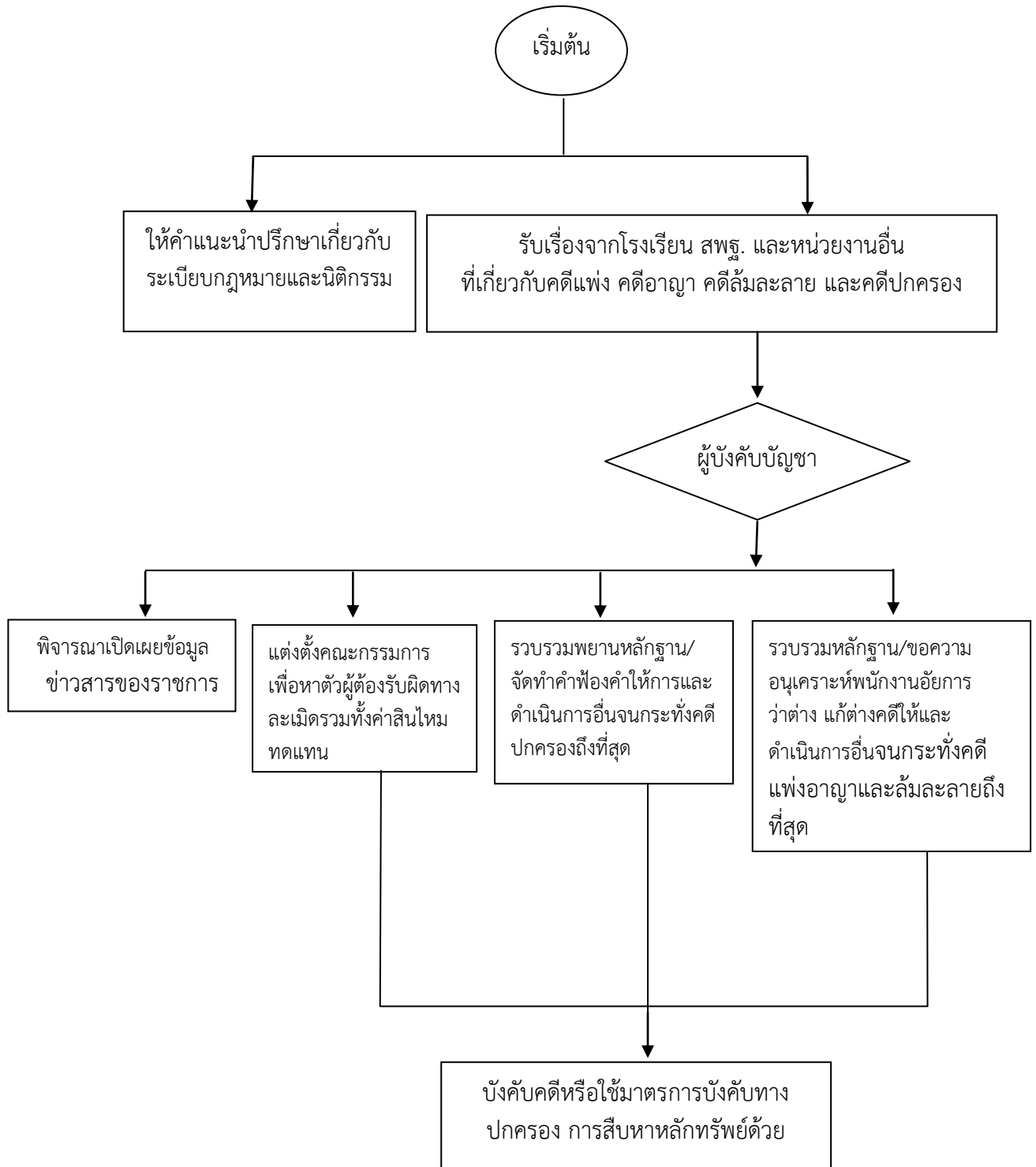
๕. รวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำฟ้องในฐานะผู้ฟ้องคดีหรือคำให้การในฐานะผู้ถูกฟ้องคดี ให้กับหน่วยงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อส่งศาลปกครอง และดำเนินการอื่นตามกระบวนการวิธีพิจารณาคดี จนกระทั่งศาลปกครองมีคำสั่งหรือคำพิพากษาจนกระทั่งถึงที่สุด

๖. การบังคับคดีและการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง รวมถึงการสืบหาทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับคดีด้วย

๗. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการหาตัวผู้ต้องรับผิดทางละเมิดรวมทั้งค่าสินไหมทดแทน กรณีเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมทั้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

๘. การพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมถึงการเข้าตรวจดูและคัดสำเนาเอกสาร
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์/ประมวลกฎหมายอาญา
๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง/ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๓. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
๕. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
๖. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๗. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๘. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๙. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๐. กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือเวียนอื่นที่เกี่ยวข้อง

(นายเลิศศักดิ์ รัชณาการ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑